

# Родніе Слова



штомесячны навуковы і метадычны часопіс

1/2022

(409)

студзень

ISSN 0234-1360

## Супольныя праекты часопіса ў 2022 годзе:

- **Нацыянальная бібліятэка  
Беларусі**

“І мудрасці, і ведаў храм”:  
Да стагадовага юбілею

- **Філалагічны факультэт  
Беларускага дзяржаўнага  
ўніверсітэта**

“Пуцявінамі беларускага  
пісьменства”: Конкурс эсэ  
для старшакласнікаў

**Шапран Наталля.** Пад знакам кніжнай айкумены . . . . 3

## І МУДРАСЦІ, І ВЕДАЎ ХРАМ:

**Да стагоддзя Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі**  
**Кніжнікава Аксана.** Да чытачоў “Роднага слова” . . . . 4  
**Суша Алясь.** Нацыянальная бібліятэка Беларусі – збір-  
 альніца скарбаў айчыннага пісьменства . . . . . 5

## ЛІТАРАТУРА І ЧАС

**Іконнікава Людміла.** Грані творчасці Георгія Мар-  
 чука . . . . . 12  
**Карпечына Таццяна.** Казкі Георгія Марчука: сур’езныя  
 тэмы ў цікавай і даступнай форме . . . . . 17  
**Падстаўленка Віталь.** Энігматычны свет казкі “Вужы-  
 ная каралева” Уладзіміра Караткевіча . . . . . 19  
**Бязрозка Аляксандр.** Немагчымасць споведзі: Мему-  
 арная проза Івана Пташнікава . . . . . 22  
**Ляшэнка Ангеліна.** Cineri gloria sera venit, або Не-  
 прызнаная мастачка Алена Кіш у аповесці “Русалкі  
 клічуць” Зараславы Камінскай . . . . . 27  
**Мацюхіна Таццяна.** Навукова-тэарэтычнае асэнсаван-  
 не літаратурнага і грамадска-сацыяльнага працэсу  
 у спадчыне Вацлава Ластоўскага . . . . . 30  
**Сабуць Аліна.** Канцэпцыя творчасці ў замежнай эсэ-  
 істыцы XX ст. . . . . 32  
**Шапран Сяргей.** Тытан асветніцтва: Памяці прафесара  
 Адама Мальдзіса . . . . . 34

## МОВЫ РЫСЫ НЕПАЎТОРНЫЯ

**Курцова Вераніка.** Дзейнасць Слоўніковай камісіі  
 Інстытута беларускай культуры і яе набыткі . . . . . 36  
**Молчан Алена.** Тапонімы ў тэкстах беларускага пісьмен-  
 ства перыяду агульнадзяржаўнага летапісання . . . . . 41  
**Солахаў Аляксей.** Субстантывацыя ў мове беларускіх  
 мастацкіх твораў: прадуктыўнасць, семантыка, функ-  
 цыі . . . . . 44  
**Самсонава Маргарыта.** Высокапрадуктыўныя спо-  
 сабы ўтварэння аказіяналізмаў у творах Аляся Раза-  
 нава . . . . . 48  
**Капцюг Ірына.** Агульная характарыстыка пабочных  
 канструкцый: На матэрыяле мастацкіх твораў . . . . . 51  
**Шахоўская Святлана.** Уплыў беларускай мовы на  
 традыцыю афармлення рускамоўных надмагільных  
 надпісаў . . . . . 54

## МЕТОДЫКА І ВОПЫТ

**Ліхач Тамара.** Культуронімы як прадмет канцэптуаль-  
 нага словаўтваральнага аналізу на ўроках рускай і бе-  
 ларускай моў у VI класе . . . . . 59  
**Мароз Святлана, Ржавуцкая Марына.** Тэматычныя  
 трэніровачныя практыкаванні па беларускай мове:  
 Тэкст . . . . . 63  
**Навумчык Мікалай.** Георгій Марчук. “Давыд-гарадоц-  
 кія каноны”: Урок беларускай літаратуры (XI клас) . . . 68  
**Есіс Яўген.** Георгій Марчук. Кароткія звесткі з жыцця  
 і творчасці. Навелы “Канон Гарыні” і “Канон Маці”: Урок  
 беларускай літаратуры (XI клас) . . . . . 73  
**Мінкевіч Галіна.** Кампетэнтнасна-арыентаваны за-  
 данні на аснове краязнаўчага матэрыялу . . . . . 75  
**Слабко Юлія.** Іван Шамякін. Раман “Сэрца на далоні”:  
 тэматыка твора, асноўныя сюжэтныя лініі: Вучэбныя  
 заняткі па дысцыпліне “Беларуская літаратура” . . . . . 76  
**Давыдава Галіна.** Лексіка і фразеалогія: Тэставыя за-  
 данні . . . . . 79

## КАЛІ ЗАКОНЧЫЎСЯ ўРОК

**Бязручка Леанід.** Адметныя асобы студзеня: Жыццё-  
 вы шлях і творчасць Аляся Гурло, Кастуся Губарэвіча,  
 Веры Вярбы: Інтэлектуальная гульня (X–XI класы) . . . 83

## НАЦЫЯНАЛЬНАЯ І СУСВЕТНАЯ КУЛЬТУРА

**Люкевіч Юлія.** Раслінныя вобразы ў песнях “зборнай  
 суботы” і каравайнага абраду на Заходнім Палессі . . . 86  
**Арлова Таццяна.** Трансфармацыя падыходу да апісан-  
 ня спектакля ў тэатральнай журналістыцы . . . . . 89  
**Лаліні Ганна.** Тэндэнцыі і перспектывы развіцця бела-  
 руска-італьянскіх узаемасувязей у галіне выяўленчага  
 мастацтва . . . . . 93

**Крытыка і бібліяграфія.** Шандроха Н. У цэнтры беларускай фразеалогіі – чалавек: пра слоўнік “Вобраз чалавека ў беларускай фразеалогіі” В. Ляшчынскай, 3. Шведавай (57).

**Новыя выданні.** Дзядова А. Скарбніца народнай культуры і побыту: пра кнігу “Традыцыйная культура і побыт беларусаў” К. Півавар і Г. Арцямёнка (58).

**Увага! Конкурс.** Пуцявінамі беларускага пісьменства (82).

**Каляндар памятных датаў і юбілейных дзён на 2022 г.**  
 Люты (16, 26, 85). Сакавік (78, 92).

**Крыжаванка.** Целеш Л. Студзеньскія варыяцыі (96).

У адпаведнасці з заканадаўствам аўтары нясуць адказнасць за дакладнасць прыведзеных у артыкуле фактаў і звестак.

Рэдакцыя пакідае за сабой права друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Пры перадруку спасылка на “Роднае слова” абавязковая.

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай копіі часопіса).

Патрабаванні да афармлення матэрыялаў і ўмовы прыняцця матэрыялаў для аспірантаў гл. на сайце часопіса [rod-slova.by](http://rod-slova.by).

Калі не пазначана інашэ, то ілюстрацыйны матэрыял (фотаздымкі, графікі, табліцы, рэпрадукцыі) падрыхтаваны аўтарам / аўтарамі артыкулаў.